Dosarul nr. 2-25003587-12-2-14012025 (2-389/25)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

14 iulie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Mamaliga Vitalina
cu participarea reclamantei și reprezentantul reclamantei, avocatul Petrachi Sergiu și pîrîtului,

a examinat în sediul instanţei de judecată, în şedinţa de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Parascovia împotriva lui Ceban Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și cheltuielilor de judecată şi,

a constatat :

I. Argumentele participanților la proces

1. La data de 09 ianuarie 2025, Ceban Parascovia a înaintat acțiune împotriva lui împotriva lui Ceban Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru solicitând determinarea domiciliului copilului **********cu mama Ceban Parascovia și încasarea pensie de întreținere în mărime de 4 500,00 lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii până la atingerea de către copil a majoratului și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că La data de 15.04.2015, reclamanta a încheiat căsătoria cu pârâtul Ceban Andrei, căsătoria fiind înregistrată sub nr. 2 la Primăria comunei Bulboci, raionul Soroca. Din căsătorie a rezultat copilul minor *****, născut la *****.
3. Viața comună a soților a eșuat, în cadrul căsniciei creându-se o atmosferă de neînțelegere și conflicte. La 08.05.2024, pârâtul a maltratat-o pe reclamantă, fapt ce a determinat intervenția poliției, aplicarea unor măsuri restrictive și examinarea medico-legală.
4. La data de 12.06.2024 căsătoria a fost desfăcută, însă hotărârea judecătorească a fost atacată de pârât la Curtea de Apel Chișinău.

5. În prezent, minorul **********locuiește împreună cu reclamanta la adresa indicată în cerere, frecventează școala, are prieteni și un mediu stabil. Copilul nu dorește să se mute la tatăl său, întrucât schimbarea mediului ar influența negativ echilibrul său emoțional și dezvoltarea psihologică.
6. Reclamanta consideră că pârâtul manifestă un comportament agresiv și nerăbdător, ceea ce ar putea afecta negativ minorul. De asemenea, pârâtul s-a înlăturat de la educația copilului, contactându-l doar periodic prin intermediul telefonului. În ultimul an, acesta nu a contribuit financiar la întreținerea minorului.
7. Reclamanta dispune de locuință proprie, dobândită în timpul căsătoriei, și poate asigura un trai decent, corespunzător dezvoltării fizice, intelectuale și spirituale a minorului. Totodată, reclamanta nu a pus niciodată piedici relației dintre copil și tată, oferind pârâtului posibilitatea de a se întâlni cu minorul, însă acesta a refuzat.
8. În drept reclamanta și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza prevederilor art. 63, 74, 76 Codul Familiei R.M și art. 5, 7, 39, 85, 138, 166, 167 CPC al RM
9. La data de 13 martie 2025, pârâtul Ceban Andrei a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Ceban Parascovia. În motivarea poziției sale pârâtul a învederat că reclamanta nu a încercat să soluționeze pe cale amiabilă litigiul, însă a depus acțiune în instanță la data de 27.02.2024. Pârâtul a avut intenția de a negocia cu reclamanta, expediind o notificare la data de 27.05.2024, pe care însă a ignorat-o. Astfel deși pârâtul a încercat prin diverse modalități să soluționeze amiabil toate pretențiile, reclamanta le-a ignorat și îl impune să suporte cheltuieli suplimentare nejustificat.
10. În şedinţa de judecată reclamanta Ceban Parascovia și reprezentantul acesteia, avocatul Petrachi Sergiu au susținut integral cererea privind stabilirea domiciliului copilului minor, **********cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de 4 500,00 lei lunar, începând cu data intentării acțiunii până la atingerea de către copil a majoratului și încasarea cheltuielilor de judecată.
11. În ședință de judecată pârâtul, Ceban Andrei, în ședință de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Ceban Parascovia. Ceban Andrei a menționat că acesta nu dispune de mijloace financiare suficiente pentru a achita pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 4 500,00 lei.
12. Intervenientul accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, fiind înștiințată legal, în ședință de judecată nu s-a prezentat. (f.d. 18-verso)

II. Aprecierea instanței de judecată.

13. Audiind explicațiile părților, studiind materialele cauzei, analizând temeiurile invocate, bazându-se pe cercetarea completă și nepărtinitoare a tuturor probelor propuse spre administrare în cadrul cercetării judiciare, instanța de judecată relevă următoarele:

14. În conformitate cu art. 118 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
15. Conform art. 121 din Codul de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.
16. Potrivit art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
17. În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă al RM hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.
18. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
19. În conformitate cu art. 240 alin.(1),(3) Cod de Procedură Civilă al RM, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.
20. În ședință de judecată s-a constat că la data de 15 aprilie 2015, Ceban Andrei și Vîrlan (Ceban) Parascovia au încheiat căsătoria cu nr. 2, la Primăria comunei Bulboci, raionul Soroca. (f.d. 9)
21. În urma relației întemeiate între Ceban Andrei și Vîrlan (Ceban) Parascovia la data de ***** s-a născut *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere Seria NA –VI *****. (f.d. 8)
22. Instanța reține că relațiile dintre Ceban Parascovia și Ceban Andrei au devenit tensionate. La data de 09.05.2024, ora 14:58, Ceban Parascovia a telefonat la Serviciul 112, pentru a solicita intervenția organelor de drept deoarece era agresată fizic de soț. La data de 09 mai 2024, ora 16:23, I.P. ”Centru” a emis ordinul de restricție de urgență

nr. *****prin care a fost obligat agresorul Ceban Andrei să părăsească locuința comună situată în *****. S-a interzis lui Ceban Andrei în perioada de acțiune a ordinului de restricție de urgență, orice contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod cu victima. Măsurile de restricție au fost aplicate începând cu data de 09.05.2024, ora 16:30 până la data de 19.05.2024, ora 16:30.

23. La data de 08 mai 2024, Ceban Parascovia s-a adresat la IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, din cauza că a fost agresată fizic de către soț, fiind aplicate mai multe lovituri în regiunea capului. Conform concluziilor medicului, *****, s-a stabilit diagnosticul de comoție cerebrală și sindrom cefalalgic.
24. La data de 12 iunie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis dispozitivul hotărâri prin care a admis acțiunea depusă de Ceban Parascovia împotriva lui Ceban Andrei cu privire la desfacerea căsătoriei. Instanța de judecată a dispus desfacerea căsătoriei încheiată între Ceban Andrei și Ceban Parascovia, la data de 15.04.2015 la Primăria comunei Bulboci, raionul Soroca, trecută în registrul actelor de stare civilă la numărul 2.
25. Prin Răspunsul nr. 7474 din 12.06.2024, I.P. Centru a informat-o pe reclamantă cu privire la faptul că cererea d-ei a fost examinată, astfel încât pentru acțiunile ilegale comise de Ceban Andrei, a fost întocmit un proces – verbal cu privire la contravenție în conformitate c prevederile art. 69 alin. (1) și art. 78 [1] Cod contravențional.
26. Instanța de judecată constată că pe parcursul examinării cauzei civile, Ceban Andrei a notificat reclamanta Ceban Parascovia, precum că ar dori să soluționeze pe cale amiabilă chestiunile cu privire la partajarea bunurilor comune în devălmășie, locul de trai al copilului minor, plata pensiei alimentare.
27. Potrivit confirmării nr. 02/1-37/210 din 14.03.2025, Primarul comunei *****, *****, a menționat că Ceban Parascovia, conform certificatului de moștenitor legal nr. 746 din 05.04.2012, eliberat de notarul public Bicec Victor și datelor din Registrele de evidență a gospodăriilor populației nr. 5 dispune de bunuri imobiliare pe teritoriul satului *****, r-nul *****.
28. Instanța de judecată reține că potrivit răspunsurilor emise de Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca și Primarul comunei Bulboci, Ceban Andrei are viza re reședință în r-nul Soroca, s. Bulboci, a locuit anterior în gospodăria părinților cu soția și copilul lor. Din spusele părinților în anul 2019 a plecat la Chișinău și s-a angajat în câmpul muncii. De atunci nu a mai revenit cu traiul în localitate.
29. La materialele cauzei se regăsește actul de constatare a condițiilor de trai a cet. Ceban Parascovia, care locuiește în com. *****, r-nul ***** și a copiilor **********și *****. Membrii comisiei din cadrul primăriei comunei ***** a constat că familia Ceban locuiește în casă la sol, casa părintească. Locuința deține 3 dormitoare, bucătărie, antreu. Camerele sunt mobilate cu cele necesare: pat, masă, dulap, televizor. Copilul dispune de cameră proprie, spațiu pentru pregătirea temelor. Bucătăria dispune

de cele necesare pentru servirea mesei. Starea igienico – sanitară a locuinței este bună. Din obiectele durabile familia deține: televizor, mașină de spălat, frigider. În gospodărie se cresc păsări. Terenul pe lîngă casă este îngrijit. În locuință sunt create condiții pentru creșterea și dezvoltarea minorilor **********și *****.

30. Instanța reține că la examinarea cauzelor cu participarea minorilor, instanța de judecată urmează să rețină interesul superior al copilului, recunoscut astfel atât de prevederile naționale, cât de cele internaționale la care Republica Moldova este parte.
31. Astfel, potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.
32. Articulul 16 din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului statuează că fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.
33. În același context art. 51, 52 Codul Familiei statuează dreptul copilului la abitație în familie și de a comunica cu părinții și alte rude.
34. Astfel, în conformitate cu art.63 alin.(1),(1^1),(2) Codul familiei, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)
35. Totodată potrivit alin.(3) al aceluiași articol, la determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere şi avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.
36. Familia este o instituție protejată de art. 8 din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului.

37. Astfel, art.9 alin. (1) din Convenția pentru protecția copilului statuează că, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.
38. Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt: vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.
39. Totodată, criteriile de apreciere a interesului superior al minorului formează un ansamblu guvernat de principiul egalității, ceea ce înseamnă că nu poate reține caracterul primordial sau determinant al unuia sau altuia dintre criteriile respective.
40. În acest context, în cauza Karrer c. României (hotărârea din 21 februarie 2012), s-a constatat încălcarea art. 8 având în vedere că ingerința în viața privată şi de familie a reclamanților nu a avut la bază o analiză temeinică privind interesul superior al copilului şi procedura prevăzută de Convenţia de la Haga nu s-a desfăşurat cu celeritate. În acest sens, Curtea a mai reținut și că instanţele naționale, examinând interesul superior al copilului, nu au luat în considerare situația familiala a minorei și nici alte elemente importante cum ar fi situația medicală, psihologică sau materială.
41. Instanța de judecată învederează că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.
42. Este important de remarcat că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.
43. În cadrul ședințelor de judecată, potrivit explicațiilor reclamantei Ceban Parascovia s-a constatat că copilul minor, *****, locuiește cu mama.
44. Potrivit avizului cu privire la situația copilului, *****, născut la *****, emis de comisia creată din cadrul Primăriei comunei Mngir, consideră că mama cet. Ceban Parascovia, dispune de condiții necesare pentru creșterea și îngrijirea copilului *****, născut la *****.

45. La stabilirea domiciliului copilului, instanța de judecată va ține cont de vârsta copilului, *****, născut la *****, care se află în perioada adolescenței, iar despărțirea de mamă la această vârstă nu este dorită și nu este în interesul copilului.
46. De asemenea, un factor important îl reprezintă și faptul că vîrsta pe care o are copilul nu este benefică nici schimbarea mediului și ambianței în care se află. Această schimbare trebuie efectuată doar în cazuri de extremă necesitate și doar când există riscuri pentru creșterea și dezvoltarea normală.
47. La caz, reieșind din norma legală care reglementează determinarea domiciliului copiilor minori de către instanța de judecată, ținând cont probele care caracterizează posibilitățile determinării domiciliului copiilor minori în scopul asigurării respectării drepturilor sale, instanța conchide în mod just a determina domiciliului copilului minor, *****, născut la *****, cu mama Ceban Parascovia. La moment copilul are o vârstă fragedă, legătura dintre mamă – copil, copil – mamă este foarte puternică iar mama este cea care îngrijește permanent de copilul său.
48. Cererea reclamantului urmează a fi admisă în partea determinării copilului minor spre educare şi domiciliere cu mama, deoarece anume acesta este modalitatea deja formată, totodată copilul este la vârstă fragedă, iar reclamanta este aceea care îi poartă de grijă.
49. Referitor la cerința privind încasarea pensie de întreținere pentru copil instanța conchide că potrivit art. 18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului, ambii părinţi, în egală măsură poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.
50. În conformitate cu art. 58 alin.(1) codul familie, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
51. Prin titlul IV, din Codul Familiei legiuitorul a instituit obligația de întreținere dintre membrii familiei, în special capitolul 12 a reglementat obligația de întreținere dintre părinți și copii.
52. Potrivit prevederilor art.74 Codul Familiei părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.
53. În corespundere cu prevederile art.75 Codul Familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.
54. Totodată, potrivit art.76 Codul Familiei al Republicii Moldova, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri

neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

55. La pronunțarea acestei hotărâri, instanța se va călăuzi de principiul consacrat în Convenție, în conformitate cu care, ambii părinți sunt obligați să participe la întreținerea copiilor minori, iar, în primul rând, se va ține cont de interesele copiilor minori.
56. Sub auspiciile art. 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului ”Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului”.
57. Se reține că, hotărârea judecătorească prin care se dispune încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori este principala garanție de apărare a intereselor copiilor minori.
58. Întru respectarea prevederilor menționate mai sus, urmează a ține cont de principiului interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.
59. Instanța de judecată menționează că, obligația părinților de a-și întreține copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres prevede că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.
60. Instanța a constatat că, între părțile la proces nu există un acord referitor la întreţinerea copilului, fapt ce denotă că, cuantumul pensiei pentru întreținerea copilui minor, urmează a fi stabilit de către instanța de judecată. Este de menționat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

61. Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie.
62. Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere. Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu seplăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.
63. În conformitate cu art. 5 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului ”Statele părţi vor respecta responsabilităţile, drepturile şi îndatoririle ce revin părinţilor naturali ai copilului sau, după caz şi conform tradiţiei locale, membrilor familiei lărgite sau comunităţii, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităţilor în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea şi orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenţie.”
64. Situația dată este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinților şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
65. Astfel, reieșind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că atât Ceban Andrei cât și Ceban Parascovia sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreţinerea copilul minor.
66. Totodată, având în susţinere norma enunţată în coroborare cu dispoziţiile art. 58 alin. (1) Codul familiei, care expres prevede că părinţii au drepturi și obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
67. Așa fiind, la pronunțarea acestei hotărâri, instanța de judecată va ține cont de faptul, că copilul minor domiciliază și este la educația permanentă a mamei.
68. În contextul dat, instanța de judecată va pune în sarcina pîrîtului Ceban Andrei achitarea parțială a sumei revendicate de către reclamată pentru pensie de întreținere a copilului minor în mărime de 4 000,00 lei lunar pentru copilul minor, **********și nu în cuantumul solicitat de 4 500,00 lei pe care instanța îl consideră exagerat. Pe acest aspect se subliniază că, la stabilirea mărimii sumelor bănești fixe încasate, s-a ținut cont de starea familială și anume s-a urmărit să se mențină nivelul decent de asigurare

materială a copilului, prin urmare, în cazul dat suma de 4 000,00 lei pentru întreținerea copilului în opinia instanței, este rezonabilă, or, această sumă ar asigura pe cât se poate, un trai decent și ar acoperi în mod real nevoile minorilor și necesitățile de întreținere la această vârstă.

69. La stabilirea sumei bănești fixe, instanța a ținut cont de faptul că, la materialele cauzei lipsesc careva date privind veniturile pârâtului, încadrarea oficială în câmpul muncii, precum și faptul că pârâtul la moment nu are un venit stabil.
70. Astfel, ținând cont de necesitățile de întreținere a unui minor în municipiul Chișinău, pensia pentru întreținerea copilului minor cu vârsta școlară în mărime de 4 000,00 lei lunar, este o sumă rezonabilă și care ar asigura pe cât este posibil un trai de viață decent al copilului minor.
71. Instanța de judecată nu va reține argumentele pârâtului, Ceban Andrei precum că acesta nu dispune de mijloace financiare suficiente pentru întreținerea copilului minor, deoarece părinți în mod egal au obligația legală de a crește, educa și întreține copii minori. Totodată, pârâtul, Ceban Andrei nu a anexat nici un înscris care să ateste situația materială precară a acestuia. Interesul superior al copilului primează, urmând ca părinții să îi asigure întreținere, creșterea și educarea lui.
72. În contextul dat, instanța de judecată va pune în sarcina pîrîtului Ceban Andrei achitarea în beneficiul Ceban Parascovia a pensiei pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. *****, în mărime de 4 000,00 lei lunar.
73. În conformitate cu prevederile art.98 alin.(2) Codul Familiei al Republicii Moldova, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.
74. În corespundere cu actele prezentate, instanţa a ajuns la ferma convingere că urmează a fi dispusă încasarea de la Ceban Andrei în beneficiul Ceban Parascoviei a pensiei de întreținere a copilului minor *****, a.n. *****, în mărime de 4 000,00 lei lunar începînd cu data adresării cererii de chemare în judecată – 09.01.2025, pînă la atingerea majoratului copilului minor.
75. În conformitate cu prevederile art. 256 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, urmează a fi executată imediat hotărârea judecătorească, prin care pârâtul este obligat la plata pensiei de întreţinere.
76. Cu referire la pretenţia privind compensarea cheltuielilor de judecată, de reţinut sunt prevederile art.82 Cod de Procedură Civilă care stipulează că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.
77. În conformitate cu art. 83 din Codul de procedură civilă, Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform

Legii taxei de stat nr.213/2023. Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023..

78. În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut cîştig de cauză toate cheltuielile de judecată.
79. La depunerea cererii a fost achitată taxa de stat, în mărime de 250,00 lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. QSG2199*5251460 din 06.01.2025. Corespunzător ținând cont că potrivit pct. 1.1 a Anexei nr. 1 a Legii taxei de stat, taxa de stat pentru cererile de stabilire a domiciliului copilului minor, constituie 200,00 lei. Instanța de judecată va admite parțial pretenția privind încasarea taxei de stat și va dispune încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a taxei de stat în mărime de 200,00 lei.
80. Potrivit art. 84 CPC, Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii. Taxa de timbru se achită în contul instanțelor de judecată și se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie, cu excepția cazurilor prevăzute de Legea taxei de stat nr. 213/2023.
81. În conformitate cu art. 2 al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege. Prin derogare de la alin. (1), nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile și instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul public național. Taxa de timbru constituie 200 de lei.
82. Instanța de judecată atestă la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta a achitat taxa de timbru în mărime de 200,00 lei, motiv din care odată cu admiterea parțială a acțiunii, taxa de timbru urmează a fi compensată reclamantei din contul pârâtului.

83. Instanța de judecată reține că potrivit art. 90 Cod de procedură civilă, Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor; b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la faţa locului; c) cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată; d) cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă; e) cheltuielile suportate de cetăţenii străini şi de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel; f) cheltuielile de căutare a pîrîtului; g) cheltuielile de efectuare a expertizei; h) cheltuielile de executare a actelor judiciare; i) cheltuielile de asistenţă juridică; j) cheltuielile de declarare a insolvabilităţii; k) compensaţiile pentru timpul de muncă pierdut; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.
84. În conformitate cu art.96 alin.(1) – (1^1) Cod de procedură civilă, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
85. Instanța de judecată constată că reclamanta Ceban Parascovia a suportat cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 7 000,00 lei fapt confirmat prin bonul de plată seria GL nr. 230052 din 18 septembrie 2025. Avocatul Petrachi Sergiu a fost împuternicit de reclamantă a de a depune prezenta cerere de chemare în judecată și de a-i reprezenta interesele în baza mandatului avocațional Seria/nr. MA0929775 din 18.09.2024.
86. Instanța de judecată reține că suma de 7 000,00 lei în calitate de cheltuieli pentru asistență juridică, este rezonabilă reieșind din obiectul acțiunii, acțiunile întreprinse în prezenta cauză, volumul de lucru și compexitatea cauzei.
87. În asemenea circumstanțe instanța de judecată va admite pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată formate din cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 7 000,00 lei și va încasa din contul pârâtului Ceban Andrei în beneficiul Ceban Parascoviei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 7 000,00 lei.
88. Potrivit art.98 Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
89. La fel, instanţa de judecată reține că, Ceban Parascovia în conformitate pct. 1.1.2 a Anexei nr. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, ”Se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată, reclamanții, în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

90. Conform art. 87 alin.(1) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină: c) din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreţinere.
91. Ținând cont de prevederile Legii nr. 213 din 31.07.2023, instanța conchide că taxa de stat aferentă judecării cauzei, urmează a fi încasată în beneficiul statului din contul pârâtului în mărime de 1 969,96 lei.
92. Drept consecință instanța va dispune încasarea de la Ceban Andrei în beneficiul statului taxa de stat în mărime 1 969,96 lei (o mie nouă sute șaizeci și nouă lei și 96 bani).
93. Instanța de judecată ține să informeze pârâtul, Ceban Andrei despre obligația de a executa benevol hotărârea judecătorească în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere, în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului, iar în partea ce ține de încasarea taxei de stat, încasarea cheltuielilor de judecată – 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, se va dispune executarea silită, cu toate consecințele.
94. Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.
95. În concluzie, conform celor expuse, instanța concluzionează soluția la caz de admitere parțială a cererii de chemare în judecată depuse de Ceban Parascovia împotriva lui Ceban Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și cheltuielilor de judecată.
96. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241, 256 alin.(1) lit.a) CPC al RM, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Parascovia împotriva lui Ceban Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și cheltuielilor de judecată.

Se stabilește domiciliul copilului minor **********a.n.***** cu mama Ceban Parascovia, IDNP *****.

Se încasează de la Ceban Andrei, IDNP *****în beneficiul Ceban Parascoviei, IDNP ***** pensia pentru întreținerea copilului minor **********a.n.***** în mărime

de **4 000,00 lei** (patru mii lei) lunar începînd cu data adresării cererii de chemare în judecată – 09.01.2025, pînă la atingerea majoratului copilului minor.

Se încasează de la Ceban Andrei, IDNP *****în beneficiul statului taxa de stat în mărime de **1 969,96 lei** (o mie nouă sute șaizeci și nouă lei și 96 bani).

Se încasează de la Ceban Andrei, IDNP *****în beneficiul Ceban Parascoviei, IDNP ***** cheltuieli de judecată formate din taxa de stat în mărime de **200,00 lei** (două sute lei), taxa de timbru în mărime de **200,00 lei** (două sute lei) și cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de **7 000,00 lei** (șapte mii lei).

Se dispune executarea imediată a hotărîrii în partea dispunerii încasării de la Ceban Andrei, IDNP *****în beneficiul Ceban Parascoviei, IDNP ***** pensia pentru întreținerea copilului minor **********a.n.***** în mărime de **4 000,00 lei** (patru mii lei) lunar începând cu data adresării cererii de chemare în judecată – 09.01.2025, pînă la atingerea majoratului copilului minor.

Lui Ceban Andrei i se explică obligația de a executa benevol hotărârea judecătorească în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere, în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului, iar în partea ce ține de încasarea taxei de stat, încasarea cheltuielilor de judecată – 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, se va dispune executarea silită, cu toate consecințele.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
judecătorul **Brăgaru Alina**